

به گام و توان و نیکی و آمرزیداری یزدان

بسمه تعالی
تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از رساله دکتری

بدینوسیله گواهی می شود آقای صدرالدین طاهری در تاریخ ۹۰/۸/۱۸ از رساله دکتری ۲۰ واحدی خود با عنوان پی جویی ریشه هنر رسمی در دوره هخامنشیان از فرهنگهای شکل دهنده آن امپراطوری دفاع کرده است. اعضای هیات داوران نسخه نهایی این رساله را از نظر فرم و محتوا بررسی کرده و پذیرش آنرا برای دریافت درجه دکتری تخصصی (Ph.D) تایید می نمایند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما	دکتر محمود طاووسی	استاد	
۲- استاد مشاور	دکتر علیرضا هزبری نوبری	دانشیار	
۳- استاد ناظر (داخلی)	دکتر علی شیخ مهدی	استادیار	
۴- استاد ناظر (داخلی)	دکتر جواد نیستانی	استادیار	
۵- استاد ناظر (خارجی)	دکتر غلامعلی حاتم	استاد	
۶- استاد ناظر (خارجی)	دکتر فرهنگ خادمی ندوشن	دانشیار	
۷- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی	دکتر علی شیخ مهدی	استادیار	

آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱. حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲. انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳. انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴. ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵. این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب صدرالدین طاهری دانشجوی رشته پژوهش هنر، ورودی سال تحصیلی ۱۳۸۷، مقطع دکتری دانشکده هنر و معماری متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم.»

امضا:

تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۱۸

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته پژوهش هنر است که در سال ۱۳۹۰ در دانشکده هنر و معماری دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر محمود طاووسی و مشاوره جناب آقای دکتر علیرضا هژبری نوبری از آن دفاع شده است.»

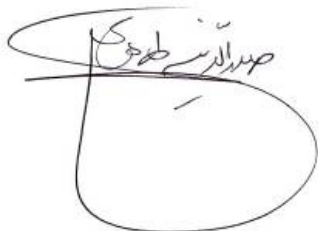
ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب صدرالدین طاهری دانشجوی رشته پژوهش هنر مقطع دکتری تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: صدرالدین طاهری

تاریخ و امضا: ۱۳۹۰/۸/۱۸

دانشکده هنر و معماری

رساله دکتری رشته: پژوهش هنر

پی جویی ریشه هنر رسمی در دوره هخامنشیان از فرهنگهای شکل دهنده آن امپراتوری

صدرالدین طاهری

استاد راهنما:

دکتر محمود طاوسی

استاد مشاور:

دکتر علیرضا هژبری نوبری

آبان ۱۳۹۰

آفریدگارا!

روان جهان به درگاہت گلہ مند است.

برای چه مرا آفریدی؟

خشم و ستیز، چپاول و غارت،

ستم و گستاخی به من آزار رسانیده؛

مرا جز تو یاوری نیست.

شبان شایسته ات را فرو فرست تا رهاییم بخشد.

«گاہان، یسنای بیست و نهم، پارہ یکم»

پیشکش خاک میهن...

چکیده

هنر امپراتوری هخامنشی را هنری فرانژادی خوانده اند، اما ارتباط آن با هنر اقوام تشکیل دهنده امپراتوری هنوز نیازمند واکاوی است. این پژوهش تلاش دارد با بررسی ریشه برخی از نقشمایه های رایج در هنر هخامنشیان (درخت زندگی، گاو، شیر، گوپت، شیردال، یورش شیر به گاو) مسیری که این کهن الگوها برای پذیرش و پایدار شدن در هنر امپراتوری گذرانده اند از خاستگاه ابتدایشان در محدوده تمدنهای کهن فلات ایران و سرزمینهای همجوار (میانرودان، مصر، آناتولی، اورارتو، دره سند و...) پیگیری کند و تغییرات آنها را در این رهگذر و دلایل سیاسی و اجتماعی پایه ریزی این روند را کمابیش روشن سازد. وامداری فرهنگهای گوناگون ساکن در این سرزمین از یکدیگر به گونه ایست که بررسی هر کدام از آنها به تنهایی نمی تواند روشنگر مفهوم یک بن مایه باشد. گستره تاریخی آثار موزه ای گردآمده و بررسی شده در این نوشتار، از عصر نوسنگی تا دوره هخامنشی را در بر می گیرد.

داده های پژوهش در پی یک بررسی کتابخانه ای و موزه ای و در دو دسته گردآوری شده اند: نخست نوشتارهای کهن اساطیری و دوم آثار هنری بازمانده از این فرهنگها. روش پژوهش، مقایسه تطبیقی نقش مایه ها و بررسی تحلیلی نوشتارها بوده است. به نظر می رسد دیپلماسی آسان گیری دینی و بهره بردن از رسوم، نمادها و تواناییهای همه ساکنان امپراتوری در آفرینش یک فرهنگ فرانژادی سبب شد تا این سرزمین پهناور پس از دو هزاره نبرد پیاپی، دورانی از آرامش به درازای یک سده را تجربه کند و بستر شکل گیری هویت ملت ایران گردد.

واژگان کلیدی

هنر هخامنشی، نقشمایه ها، کهن الگوها، درخت زندگی، گوپت، شیردال، گاو، شیر، یورش شیر به گاو.

فهرست

شماره رویه ها	فهرست نوشته ها
۱.....	دیباچه.....
۲.....	پرسشهای پژوهش.....
۲.....	اهداف پژوهش.....
۲.....	فرضیات پژوهش.....
۲.....	روش پژوهش.....
۲.....	تاریخچه (مرور و نقد پژوهشهای پیشین).....
۴.....	بخش نخست.....
۴.....	پیدایش اجتماع همگرا در نیم سده نخست برآمدن هخامنشیان.....
۴.....	۱ - ۱. درآمد.....
۴.....	۱ - ۲. تبعیض نژادی.....
۶.....	۱ - ۳. روابط نژادی در دنیای باستان.....
۸.....	۱ - ۴. کورش و رویکرد نو.....
۱۱.....	۱ - ۵. داریوش، رهبر مقتدر.....
۱۲.....	۱ - ۶. قوانین اجتماعی هخامنشیان.....
۱۳.....	۱ - ۷. دستاورد سیاست هخامنشی.....
۱۳.....	۱ - ۸. فرجام.....
۱۴.....	نگاره های بخش نخست.....
۱۵.....	بخش دوم.....

- بن مایه درخت زندگی در هنر مردمان خاور میانه باستان..... ۱۵
- ۲ - ۱. درآمد..... ۱۵
- ۲ - ۲. درخت زندگی در اندیشه ایرانی..... ۱۵
- ۲ - ۲ - ۱. درخت زندگی در نوشتارهای اوستایی و پهلوی..... ۱۵
- ۲ - ۲ - ۱. امرداد..... ۱۵
- ۲ - ۲ - ۱. گوگرد..... ۱۶
- ۲ - ۲ - ۱. بس تخمک..... ۱۶
- ۲ - ۲ - ۱. مشی و مشیانه..... ۱۷
- ۲ - ۲ - ۱. برسم..... ۱۷
- ۲ - ۲ - ۱. هوم..... ۱۸
- ۲ - ۲ - ۱. درخت آسوریک..... ۱۹
- ۲ - ۲ - ۲. درخت زندگی در باورهای ایرانی..... ۱۹
- ۲ - ۲ - ۳. نقش درخت زندگی در هنر باستانی فلات ایران..... ۲۱
- ۲ - ۳. درخت زندگی در اندیشه میانرودانی..... ۲۳
- ۲ - ۳ - ۱. درخت هولوپو..... ۲۳
- ۲ - ۳ - ۲. درخت زندگی در اسطوره گیلگمش..... ۲۴
- ۲ - ۳ - ۳. درخت زندگی در نوشتارهای سامی..... ۲۴
- ۲ - ۳ - ۴. نقش درخت زندگی در هنر باستانی میانرودان..... ۲۴
- ۲ - ۴. درخت زندگی در اندیشه مصری..... ۲۵
- ۲ - ۴ - ۱. نقش درخت زندگی در هنر باستانی مصر..... ۲۵

- ۲ - ۵. درخت زندگی در اندیشه هندی ۲۶
- ۲ - ۵ - ۱. نقش درخت زندگی در هنر باستانی هند ۲۶
- ۲ - ۶. درخت زندگی در اندیشه اورارتویی ۲۶
- ۲ - ۶ - ۱. نقش درخت زندگی در هنر باستانی اورارتو ۲۶
- ۲ - ۷. فرجام ۲۷
- نگاره های بخش دوم ۲۸
- بخش سوم ۳۴
- کهن الگوهای گوپت و شیردال در هنر مردمان خاور میانه باستان ۳۴
- ۳ - ۱. درآمد ۳۴
- ۳ - ۲. گوپت در اندیشه و هنر مصری ۳۴
- ۳ - ۳. گوپت و شیردال در اندیشه و هنر میانرودانی ۳۵
- ۳ - ۴. گوپت در اساطیر مذهبی سامی ۳۷
- ۳ - ۵. گوپت و شیردال در آناتولی و سوریه ۳۷
- ۳ - ۶. گوپت و شیردال در اندیشه ایرانی ۳۷
- ۳ - ۶ - ۱. گوپت و شیردال در نوشتارهای اوستایی و پهلوی ۳۷
- ۳ - ۶ - ۲. نقش گوپت و شیردال در هنر باستانی فلات ایران ۳۹
- ۳ - ۷. گوپت و شیردال در اندیشه و هنر اورارتویی ۴۱
- ۳ - ۸. گوپت و شیردال در اندیشه و هنر یونانی ۴۱
- ۳ - ۹. گوپت و شیردال در اندیشه و هنر هندی ۴۲
- ۳ - ۱۰. فرجام ۴۳

- نگاره های بخش سوم..... ۴۴
- بخش چهارم..... ۵۴
- کهن الگوی شیر در هنر مردمان خاور میانه باستان..... ۵۴
- ۴ - ۱. درآمد..... ۵۴
- ۴ - ۲. شیر در اندیشه ایرانی..... ۵۴
- ۴ - ۲ - ۱. شیر نماد شهریاری و دلاوری..... ۵۴
- ۴ - ۲ - ۲. شیر نگاهبان..... ۵۵
- ۴ - ۲ - ۳. شیر آسمانی (س)..... ۵۵
- ۴ - ۲ - ۴. شیر در آیین مهر..... ۵۵
- ۴ - ۳. شیر در آثار هنری ایرانیان باستان..... ۵۵
- ۴ - ۴. شیر در اندیشه و آثار هنری میانرودان باستان..... ۵۶
- ۴ - ۵. شیر در اندیشه و آثار هنری مصر باستان..... ۵۸
- ۴ - ۶. شیر در اندیشه و آثار هنری اورارتو باستان..... ۵۸
- ۴ - ۷. شیر در اندیشه و آثار هنری یونان باستان..... ۵۸
- ۴ - ۸. شیر و خورشید..... ۵۹
- ۴ - ۹. فرجام..... ۶۰
- نگاره های بخش چهارم..... ۶۱
- بخش پنجم..... ۶۶
- کهن الگوی گاو در هنر مردمان خاور میانه باستان..... ۶۶
- ۵ - ۱. درآمد..... ۶۶

- ۵ - ۲ . گاو در اندیشه و نوشتارهای ایرانی ۶۶
- ۵ - ۲ - ۱ . گاوش ۶۶
- ۵ - ۲ - ۲ . ایوک داد (گاو نخستین) ۶۷
- ۵ - ۲ - ۳ . فریدون و گاو ۶۸
- ۵ - ۲ - ۴ . گرزه گاوسر ۶۹
- ۵ - ۲ - ۵ . مهر گاو اوژن ۶۹
- ۵ - ۲ - ۶ . نقش گاو در زایش زردشت ۷۰
- ۵ - ۲ - ۷ . جدال تیشتر و بهرام بسان گاو با دیوان ۷۰
- ۵ - ۲ - ۸ . گاو سریشوک یا هذیوش ۷۰
- ۵ - ۲ - ۹ . گاو آسمانی (س) ۷۱
- ۵ - ۳ . گاو در آثار هنری ایرانیان باستان ۷۱
- ۵ - ۴ . گاو در اندیشه و آثار هنری میانرودان باستان ۷۲
- ۵ - ۵ . گاو در اندیشه و آثار هنری مصر باستان ۷۳
- ۵ - ۶ . گاو در اندیشه و آثار هنری آناتولی باستان ۷۴
- ۶ - ۷ . گاو در اندیشه و آثار هنری هند باستان ۷۴
- ۵ - ۸ . گاو در اندیشه و آثار هنری اورارتو باستان ۷۴
- ۵ - ۹ . گاو در اندیشه و آثار هنری یونان باستان ۷۴
- ۵ - ۱۰ . فرجام ۷۵
- نگاره های بخش پنجم ۷۶
- بخش ششم ۸۱

۸۱	یورش شیر به گاو در هنر مردمان خاور میانه باستان
۸۱	۶ - ۱. درآمد
۸۱	۶ - ۲. شیر گاو اوژن
۸۲	۶ - ۳. فرجام
۸۴	نگاره های بخش ششم
۸۶	نتیجه گیری
۸۸	کتابنامه
۹۵	چکیده انگلیسی

بخش نخست

۱. تزئین دیواری، نینوا..... ۱۴
۲. تزئین کاخ سناخریب، نینوا..... ۱۴
۳. رویدادنامه نبونید، موزه بریتانیا..... ۱۴
۴. منشور کورش، موزه بریتانیا..... ۱۴
۵. ژان فوکت، سده ۱۵م، موزه BnF پاریس..... ۱۴
۶. کتیبه Dse، موزه بریتانیا..... ۱۴
۷. داریوش، موزه بریتانیا..... ۱۴
۸. گلنوشته هخامنشی، موزه ملی ایران..... ۱۴

بخش دوم

۱. چشمه علی، موزه ملی ایران..... ۲۸
۲. باکون، موزه ملی ایران..... ۲۸
۳. سیلک، موزه ملی ایران..... ۲۸
۴. سیلک، موزه ملی ایران..... ۲۸
- ۵ و ۶. سیلک، موزه ملی ایران..... ۲۸
- ۷ و ۸. جیرفت، موزه ملی ایران..... ۲۸
۹. جیرفت، موزه ملی ایران..... ۲۸
۱۰. جیرفت، موزه ملی ایران..... ۲۸
۱۱. جیرفت، موزه ملی ایران..... ۲۸

۱۲. جیرفت، موزه ملی ایران..... ۲۸
۱۳. جیرفت، موزه ملی ایران..... ۲۸
۱۴. جیرفت، موزه ملی ایران..... ۲۸
۱۵. شهداد، موزه ملی ایران..... ۲۹
۱۶. شهرسوخته، موزه ملی ایران..... ۲۹
۱۷. شهرسوخته، موزه زاهدان..... ۲۹
۱۸. دوراونتاش، (Amiet, 1966: 390)..... ۲۹
۱۹. شوش، موزه ملی ایران..... ۲۹
- ۲۰ و ۲۱. لرستان، موزه ملی ایران..... ۲۹
۲۲. لرستان، موزه ملی ایران..... ۲۹
۲۳. کلماکره، موزه ملی ایران..... ۲۹
۲۴. عمارلو، موزه ملی ایران..... ۲۹
۲۵. عمارلو، موزه ملی ایران..... ۲۹
۲۶. مارلیک، موزه ملی ایران..... ۳۰
۲۷. مارلیک، موزه ملی ایران..... ۳۰
۲۸. مارلیک، موزه ملی ایران..... ۳۰
۲۹. زیویه، موزه ملی ایران..... ۳۰
۳۰. زیویه، موزه ملی ایران..... ۳۰
۳۱. زیویه، موزه ملی ایران..... ۳۰
۳۲. زیویه، موزه ملی ایران..... ۳۰

۳۳. زیویه، موزه ملی ایران..... ۳۰
- ۳۴ و ۳۵. هخامنشی، موزه رضا عباسی تهران..... ۳۰
۳۶. هخامنشی، پارسه..... ۳۰
۳۷. هخامنشی، پارسه..... ۳۱
۳۸. هخامنشی، پارسه..... ۳۱
۳۹. هخامنشی، پارسه..... ۳۱
۴۰. خفاجه، (Strommenger, 1978: VIII)..... ۳۱
۴۱. اور، (Strommenger, 1962: XVIII)..... ۳۱
۴۲. تل اسمر، (Frankfort, 1955: 701a)..... ۳۱
۴۳. لارسا، (Frankfort, 1955: 943)..... ۳۱
۴۴. نینوا، (Layard, 1853: 603)..... ۳۱
- ۴۵ و ۴۶. نمرد، (Herrmann, 1986: 845 & 764)..... ۳۱
- ۴۷، ۴۸ و ۴۹. نمرد، (Herrmann, 1986: 177, 771 & 795)..... ۳۱
۵۰. نمرد، موزه بریتانیا..... ۳۱
۵۱. نمرد، (Herrmann, 1986: 615)..... ۳۲
۵۲. نمرد، (Herrmann, 1986: 619)..... ۳۲
۵۳. نمرد، موزه لوور..... ۳۲
۵۴. نمرد، موزه لوور..... ۳۲
۵۵. نمرد، موزه بروکلین..... ۳۲
- ۵۶ و ۵۷. نمرد، موزه لوور..... ۳۲

- ۵۸، ۵۹، ۶۰ و ۶۱. تبس، موزہ متروپولیتن..... ۳۲
۶۲. تبس، موزہ متروپولیتن..... ۳۳
۶۳. دیرالمدینہ..... ۳۳
۶۴. موہنجدارو، موزہ ملی دہلی..... ۳۳
۶۵. ہاراپا، موزہ ملی دہلی..... ۳۳
۶۶. اورارتو، موزہ شہرنشینہ آناتولی آنکارا..... ۳۳
۶۷. اورارتو، موزہ شہرنشینہ آناتولی آنکارا..... ۳۳
۶۸. اورارتو، موزہ شہرنشینہ آناتولی آنکارا..... ۳۳
۶۹. اورارتو، موزہ شہرنشینہ آناتولی آنکارا..... ۳۳

بخش سوم

۱. سخمت، موزہ ملی کینہاک..... ۴۴
۲. سخمت، لوکسور..... ۴۴
۳. سخمت، موزہ متروپولیتن..... ۴۴
۴. با، موزہ بروکلین..... ۴۴
۵. گوپت مصری، موزہ ملی قاہرہ..... ۴۴
۶. گوپت مصری، موزہ لوور..... ۴۴
۷. ابوالہول، جیزہ..... ۴۴
۸. گوپت مصری، موزہ ملی قاہرہ..... ۴۴
۹. گوپت مصری، موزہ متروپولیتن..... ۴۴
۱۰. گوپت مصری، موزہ متروپولیتن..... ۴۴

١١. گوپت مصرى، موزه بروكلين. ٤٥.....
١٢. گوپت مصرى، موزه بروكلين. ٤٥.....
١٣. گوپت مصرى، موزه بروكلين. ٤٥.....
١٤. گوپت مصرى، موزه لوور. ٤٥.....
١٥. توت عنخ آمون، موزه ملي قاهره. ٤٥.....
١٦. گوپت مصرى، موزه قاهره. ٤٥.....
١٧. گوپت مصرى، موزه متروپوليتن. ٤٥.....
١٨. گوپت مصرى، موزه ملي قاهره. ٤٥.....
١٩. گوپت مصرى، موزه ملي قاهره. ٤٥.....
٢٠. گوپت مصرى، موزه ملي قاهره. ٤٥.....
٢١. گوپت مصرى، موزه تورين. ٤٥.....
٢٢. لارسا، موزه لوور. ٤٦.....
٢٣. گيرسو، موزه لوور. ٤٦.....
٢٤. بابل، موزه بریتانیا. ٤٦.....
٢٥. آشورى، مجموعه والترز. ٤٦.....
- ٢٦ و ٢٧. آشورى، موزه لوور. ٤٦.....
- ٢٨ و ٢٩. آشورى، موزه لوور. ٤٦.....
- ٣٠-٣٢. آشورى، موزه بریتانیا. ٤٦.....
- ٣٣-٣٥. آشورى، بنياد راجرز. ٤٦.....
٣٦. آشورى، (Herrmann, 1986: 80). ٤٧.....